

stolene ikke have fundet, at der er fuldt Bevis til Stede. Spørgsmaalet bliver da, hvor man skal drage Grændsen, idet man af Billighedshensyn ikke kan give Erstatning i alle disse Tilfælde, hvad upaatvilelig vilde have meget uheldige Følger. Jeg skal ikke dvæle ved den Betragtning, at en almindelig Ret til Erstatning i ethvert Tilfælde, hvor den Sigtede ikke var befundet skyldig, kunde føre til, at Folk drev Profession med at søge at blive tiltalte for Forbrydelser for at faae Erstatning. Jeg veed vel, at dette er blevet anført, men jeg tror ikke, at det vilde være videre praktisk; Erfaringen viser noksom, at de, som tro at kunne spekulere i Statskassen ved at fremkomme med en eller anden usandsfærdig Fremstilling af Faktum, i Reglen gjøre feil Regning. Men der er en anden meget væsentlig Indvending mod at give Erstatning i alle disse Tilfælde, og det er den, at det vilde sætte en Præmie for løgnagtig Benægtelse. Forholdet efter vor Proces er jo det, at Dommerne ordentligvis maa se at faae Sigtedes Tilstaaelse, har man Vidner eller et tilstrækkeligt Indiciebevis, er det godt, men egen Tilstaaelse er det Bevismiddel, til hvilket man som oftest i kriminelle Sager er henvist. Var imidlertid Forholdet det, at Enhver, der ikke blev dømt skyldig, kunde faae Erstatning for Varetægtsarresten, vilde det give Anledning til forøget Udvikling af Lysten til at benægte. Der gives mange Individer, som staa paa Grændsen mellem det Lovlige og det Ulovlige, hvis Vresfølelse ikke er stærk, og som ikke bryde sig videre om Varetægtsarrest, eller som i hvert Fald, selv om de betragte Varetægtsarresten som et Onde, vilde være tilbøielige til at ræsonnere saaledes: Naar jeg blot haardnakket benægtar, naar jeg blot ikke bliver dømt, saa vil jeg, selv om jeg ogsaa faar lang Varetægtsarrest, faae en Godtgjørelse, og den Erstatning, jeg faar, bliver saa meget større pr. Dag. Der er ikke Tvivl om, at en saadan Erstatningsret vilde medføre en Forøgelse af Benægtelsernes Antal. Der er derhos en anden Ulempe, som jeg troer vilde være endnu større, og det er den Indflydelse, som en saadan Erstatningsret meget let vilde faae paa Dommerstanden. Jeg tror ikke, at jeg siger Noget til Forkleinselse for den Stand, til hvilken jeg selv hører, naar jeg udtaler som min Mening, at det skulde være en meget karakterfast Mand, der ikke stundom, naar Lovgivningen var som berørt, vilde lade sig paavirke i sin Optraeden af en saadan Lov. Forholdet er meget ofte det, at naar en Forbrydelse er begaaet, er der et eller andet mer eller mindre betydeligt

Judicium, der tyder hen paa en bestemt Person som den Skyldige, men som ikke udelukker, at der kan foreligge en Feiltagelse. En erfaren Dommer vil i Reglen ikke tage fejl; naar han har et saadant Judicium, lader han Vedkommende belægge med Varetægtsarrest, forventende, at det nok skal lykkes ham at faae den Skyldige til at afslæge Tilstaaelse, eller, hvis han ikke faar Tilstaaelsen, at tilveiebringe Indiciebeviser. Men naar nu Forholdet er det, at Erstatning skulde gives, naar Vedkommende ikke fandtes skyldig, vilde Hensynet hertil stundom kunne gjøre Dommeren betænkkelig. Han vilde maaſte sige: „Sæt nu, det glippede for Dig.“ Det har glippet for Dig en eller to Gange tidligere, hvis Du nu atter paabyrder Statskassen Udgifter, vilde det føre til, at Du ikke blev vel set af Dine Overordnede. Og hvad der er det Væsentligste, en saadan Dommer vilde være udsat for at faae Ord for at arreſtere Ufkyldige. Naar man havde den Bestemmelse, at der gaves Erstatning til enhver Arreſteret, der ikke overbevistes om Skyld, vilde ethvert mødende Tilfælde rygtes vidt og bredt; naar det hændte en Dommer nogle Gange, vilde han let faae Ord for at arreſtere Ufkyldige, skjøndt der i hvert enkelt Tilfælde havde været den allerbedste Grund til at belægge Vedkommende med Varetægtsarrest. Men Ristkøen for et saadant Studsmaal vilde let gjøre en Dommer betænkkelig ved at indlede Undersøgelse mod en Mistænk. Dette er en Ulempe, som efter min Mening gjør, at man ikke kan følge Billighedshensyn i det Omfang, man er tilbøielig til andre Steder, f. Ex. i vort Naboland Sverig, hvor man synes at ville opstille den Regel, at Erstatning for Varetægtsfængsel skal gives i hvert Tilfælde eller i alt Fald i de fleste Tilfælde, hvor Vedkommende blot ikke er dømt skyldig. Jeg kan ikke se Andet, end, at naar man skal drage Grændsen, kan man ikke drage den paa noget andet Sted end der, hvor den ærede Forslagsstiller har gjort det, saaledes at Erstatning kun gives til den, der kan føre positivt Bevis for, at han ikke har været skyldig. Noget, som ofte vil lade sig gjøre, f. Ex. derved, at den virtelig Skyldige findes, eller ved, at den Sigtede kan godtgjøre sit Alibi, eller paa andre Maader. I alle disse Tilfælde kan man slydestgjøre Billighedshensyn uden at mødes af de ovenanførte modstaaende Betragtninger; man vil let se, at de Indvendinger, jeg har anført mod at give Erstatningsret i videre Omfang, falde bort, naar Retten indskrænkes til den, der bevislig har været uskyldig belagt med Varet-